

Lausuntopyyntö vesiliikennelain (782/2019) mukaisesta kielto- ja rajoitusesityksestä, Kankaansalmi, elinympäristövaliokunnan ohjaus 21.8.2024

Elinympäristövaliokunta 21.08.2024 § 34
116/11.02.02/2022

Valmistelija

Tekninen johtaja Harri Hoffren, p. 0404854037, harri.hoffren@iitti.fi

Traficom pyytää lausuntopyynnössään 8.8.2024 litin kunnalta lausuntoa kiinteistöjen omistajien tekemästä esityksestä vesikulkuneuvolla liikkumista koskevan 15 km/h nopeusrajoituksen ja aallokon aiheuttamisen kiellon määrittämisestä litin kunnan alueella Vuolenkosken kylässä sijaitsevalle Kankaansalmelle. Päätöksenteon tueksi Traficom pyytää lausujia arvioimaan, esiintyykö alueella esityksessä mainittuja haittoja, ja onko esitetty rajoitus tarpeellinen liikenteen, ympäristön, kalastuksen tai muun elinkeinon suojaamiseksi taikka yleisen luonnon virkistyskäytön tai muun yleisen edun vuoksi. Lisäksi lausuntopyynnössä todetaan, että vesiliikennelain 104 §:n mukaan kiellon tai rajoituksen merkitsemisestä yleisellä kulkuväylällä vastaa väylänpitäjä ja muualla se kunta, jonka aluetta kielto tai rajoitus koskee. Esitetty rajoitusalue sijoittuu Väyläviraston ylläpitämälle yleiselle kulkuväylälle sekä sen ulkopuoliselle vesialueelle. Tällöin merkinnästä vastaa sekä litin kunta että Väylävirasto yhdessä. Kuntaa ja väylänpitäjää pyydetään huomioimaan tämä merkitsemisvastuu, sekä mahdollinen vesiliikennemerkkien asettaminen lausunnossaan.

Lausunto pyydetään toimittamaan Traficomille 8.9.2024 mennessä.

Kunnan hallintosäännön 22 §:n mukaan toimialajohtajan tehtävänä on päättää toimialaansa koskevista viranomaisten pyytämistä lausunnoista. Ennen teknisen johtajan antamaa lausuntoa, asia tuodaan elinympäristövaliokuntaan tiedoksi ja mahdollista ohjausta varten.

Ympäristönsuojelutarkastaja ja maankäyttöinsinööri ovat selvittäneet asiaa ja antaneet asiassa oman selvityksensä/lausuntonsa seuraavasti:

Taustatietoja:

Yleisesti on tiedossa, että vesiliikennemäärät ovat kasvaneet litin pohjoispuolen vesistöissä ja palveluverkon kehittämisen myötä kasvun odotetaan jatkuvan edelleen.

Alueella ei ole ranta-asemakaavaa. Alueella on voimassa Kymijoen-Konniveden rantayleiskaava. Kelloniemen ja Kankaanniemen rannat on osoitettu kaavassa loma-asumiseen. Kunnan tiedossa ei ole alueen lähistöllä suojeltuja luonnonarvoja tai museoviraston suojeltavia kohteita.

Piilahdella on jo aallokonaiheuttamiskielto. litissä nopeus- ja aallokonaiheuttamisrajoituksia on myös Kimolan kanavan pohjoispäässä, Hiidensaaren edustalla sekä Salonlahdessa. Näiden lisäksi vuonna 2023 litin elinympäristövaliokunnassa on ollut vireillä esitys, jossa esitetään haettavaksi 15 km/h nopeusrajoitusta Sorronniemen kärjestä Kymentaan sillan eteläpuolelle (Eyv 16.5.2023 §16 ja 15.8.2023 § 35). Sorronniemen esityksessä taustalla on kasvanut liikenne ja veneiden suuremmat koot, mikä on lisännyt rantojen eroosiota, turvallisuuden heikkenemistä ja viihtyvyyshaittaa.

Kouvolan kipparit ry on lausunut Sorronniemen rajoituksiin liittyen "Nopeusrajoitukset 9 ja 10 km/h toimivat hyvin kapeilla väyläosuuksilla, koska kyseisillä nopeuksilla ei aallokkoa juurikaan muodosta minkään kokoisilla veneillä tai aluksilla. Rajoitukset 15 km/h ja suuremmat eivät sovellu kapeille reittiosuuksille koska veneet ovat silloin vielä liukukynnyksen alapuolella ja "kyntävät" aiheuttaen suuremman aallokon kuin matkanopeudella kulkiessaan. Nopeusrajoituksia ja niiden vaikutusalueita määritettä tulisikin siis ottaa huomioon vesialueen leveys ja vaikutusalueen pituus, jotta myös veneilijät kokisivat ne tarkoituksenmukaisina."

Ympäristönsuojelutarkastajan lausunto:

Ympäristönsuojelun tietoon ei ole tullut yhtään meluhaittaan liittyvää ilmoitusta viime vuosien aikana kyseiseltä alueelta. Ympäristönsuojeluun ei ole myöskään tullut vesiliikennelain 106 §:n mukaista lupahakemusta tai YSL 118 §:n mukaista meluilmoitusta. Melua ei ole mitattu tai mallinnettu alueella. On oletettavaa, että melu voi olla häiritsevää niinä päivinä, kun liikennettä on paljon, erityisesti vesiskootterityyppisten kulkuneuvojen liikenteestä.

Valtioneuvoston päätöksen melun ohjearvoista (993/1992) mukaan tavoiteltava keskiäänitaso loma-asuinalueilla on LAeq klo 7-22 päivällä 45 dB ja yöllä klo 22-07 40 dB. Voidaan olettaa, että kauniina kesäpäivinä liikennettä on enemmän, jolloin edellä mainitut ohjeelliset arvot saattavat ylittyä. Päätöstä ei kuitenkaan sovelleta liikennealueilla, mutta se antaa suuntaa melun häiritsevyyden kohtuullisuuden arviointiin ja siten viitettä liikennerajoitusten tarpeellisuudesta melun vähentämiseksi.

Melun häiritsevyyden kohtuuttomuutta on vaikea arvioida tarkemmin olemassa olevilla tiedoilla. Kuitenkin kansalaishavaintojen ja yleisen käsityksen mukaan vesiliikenne alueella on lisääntynyt ja voi aiheuttaa häiritsevää melua. Nopeuden rajoittaminen on yleinen ja vaikuttava liikennemelun vähentämisen keino.

litin ympäristönsuojelun näkemyksen mukaan nopeusrajoituksen määrittäminen Kankaansalmella on kannatettavaa meluhaitan vähentämiseksi ja viihtyisyyden ylläpitämiseksi. Myös pelkkä aallokonaiheuttamiskielto voi vaikuttaa meluhaitan vähentymiseen. Jos aallokonaiheuttamiskielto- ja/tai nopeusrajoitusalue yhdistetään Piilahden rajoitusalueeseen, olisi rajoitusalue pisimmillään n. 2,5 km. Ympäristönsuojelu ei pidä rajoituksia (nopeus- ja aallokonaiheuttamiskieltorajoitukset) kohtuuttomana, huomioiden sen, että kapeikoissa nopeutta tulee joka tapauksessa hiljentää ja noudattaa erityistä varovaisuutta.

Ympäristönsuojelu ei ota kantaa muihin lausuntopyyntöissä esitettyihin seikkoihin.

Maankäyttöinsinöörin lausunto:

Alueen kehittämistoimenpiteiden myötä lisääntyneen vesiliikenteen voidaan jossain määrin olettaa heikentäneen liikenneturvallisuutta ja loma-asukkaiden viihtyvyyttä alueella. Tämän ja litiin aiemmin tehtyjen päätösten perusteella Kankaansalmeen on perusteltua määrätä haetut rajoitukset vähintään väylän kapeimpaan osuuteen. Esitetyn nopeusrajoituksen 15 km/h alentamista 9 km/h on syytä harkita, mikäli korkeampi rajoitus on ristiriidassa aallokon muodostamisen kanssa. Näkyvillä rajoitusmerkeillä voidaan vaikuttaa alueella tarpeellisen varovaisuuden noudattamiseen vesiliikenteessä.

Esitetyn rajoitusalueen laajentamista Piilahdensalmelle saakka sekä rajoitusten asettamista myös Karhusaaren ja Kelloniemen välille kapeimpaan kohtaan on tarpeen harkita samoin perustein kuin Kankaansalmeen.

Oheismateriaali:

Kielto- ja rajoitusesitys
Esityksen karttaliite

Valiokunnan ohjaus

Elinympäristövaliokunta totesi, että se ei ota kantaa tähän ko. esitykseen, mutta ohjasi, että lähiaikoina tulee pohtia kattavammin vesiliikenteen kieltojen ja rajoitusten linjauksia kriteeristöineen litin alueella.

Tarkoituksena, että kriteeristö auttaisi tasapuolisesti samoin perustein tarkastelemaan kielto- ja rajoitusesitykset litin alueella.

Kriteeristö voisi olla esim. vesiväylän leveyteen, loma-asujien määrään, yleiseen vesiliikenneturvallisuuteen jne. liittyvää.

Merkittiin, että Kiira Ilmarinen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 19.45.